168

شماره ۱۶۸ ایکنجی دوره

۳شنبه ۲۰ فروردین ۱۳۲۵

آذربایجان

قیمتی ۵۰ دینار			
آبونه	ایللیك	۱۲۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	«
۳	«	۳۵	«

مدیر: فتحی خشگنابی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورغانیدر

ملی مجلسیمیز خلقمیزین احتیاجلارینی تامین ایدیر!

نچه گوندن بری در که آذربایجان ملی مجلسینین ایکنجی عمومی دوره اجلاسیه‌سی تشکیل اولونور. ایندی آذربایجان خلقی اوز مقدراتینی اوز الی ایله تعیین ایدیر. ایندی داها خلقمیزین احتیاجلارینی تامین ایتمکدن اوتوری طهران دا تشکیل تاپمیش انحصاری مجلس شورای ملی یه یالوارمیریق. ملی مجلسیمیز خلقمیزین بوتون احتیاجلارینی نظرده دوتماقلا ملی دولتیمیزه لازم اولان اصلاحاتین عمله گتیرمه‌سی ایچون تام اختیارلار وریر. مجلسده اولکه‌میزین احتیاجلارینی نظرده دوتماقلا، مجلس نماینده‌لری لازمی قانونلاری تصویب ایدیرلر. مجلس نماینده‌لریمیز خلقمیزین حقیقی نماینده‌لری اولدیقلارینا گوره گله‌جکده خلقمیزین ابدی سعادتلارینی، حیاتلارینی تامین ایتمک ایچون لازمی یوللار آرایرلار.

آذربایجان خلقی ایندی آزادلیغین نه اولدیغینی دوشونور. ملی حکومتین، ملی مجلسین تشکیلاتین حقیقی معناسین آنلاییر. آذربایجان خلقی ایندی گوریر که اولکه‌میزه حکومت ایدن فقط اوز ملتمیزدیر وبونا گوره ده دولتمیز و مجلسیمیز هیچ بیر وجهیله استثناء قائل اولمادان عمومیتده فقط اولکه‌میزین حقیقی احتیاجلارینی، معارفینی، صحیه‌سینی، فلاحتینی وتمامیله خلقمیزین طلبلارینی عملا تامین ایتمک ایستییر.

بو، فقط بیزیم آزادلیغمیزین سایه سینده‌در.

ایندیه کیمی بوتون حقوقلاریندان محروم اولونموش خلقمیزین معارفی، صحیه‌سی و سایر احتیاجلاری ایچون مجلسده بویوك بودجه‌لر تصویب اولونور. خلقمیز، اعتماد ایتدیکی و زحمتله قوردیغی ملی مجلسدن و ملی حکومتیمیزدن ابدی اولاراق تشکر ایده‌جکدیر.

بیز، آشاغیدا ملی حکومتین ملی مجلسه تقدیم ایتدیکی بودجه لایحه‌سینی اوخوجولاریمیزین نظرینه چاتدیریریق.

آذربایجان ملی مجلسینه

ملی حکومت آذربایجاندا مصرف اولان خرجلری و عاید اولان گلیرلری ملی مجلسین اجازه‌سینه منوط بیلدیگی ایچون اوزینه وظیفه بیلیب ۱۳۲۵ نجی ایل بودجه‌سینی تهیه و تصویب ایچون ضمیمه‌ده تقدیم و بودجه لایحه سینده بو شرحله تنظیم و تصویبی تقاضا ایدیر.

۱ ـ ماده ـ گلیرلرین جمعی (۶۴۰۶۰۰۰۰) تومن خرجلرین جمعی (۶۳۸۵۶۹۷۳) تومن و بودجه اضافه (۳۰۳۰۲۸) توماندان عبارتدر.

۲ ـ ماده ـ بو بودجه ۱۳۲۵ نجی ایل فروردین آیینین اولندن ۱۳۲۵ نجی ایل اسفند آیینین آخرینه قدر قابل اجراء در.

۳ ـ ماده ـ بو بودجه نین موادیندا ذکر اولونان ارقام فقط اوز یرینده مصرف اولوب بیر ماده‌دن آیری ماده‌یه و بیر رقمدن آیری رقمه قابل انتقال دگل مگر هیئت دولتین تصویبی ایله.

۴ ـ ماده ـ بودجه‌لرین جزئنده وزیرلر اختیاریندا قویولان مبلغ بو ترتیب ایله اصلاح و منظور اولور که مراتب علمنی رعایت ایتمك و عالم صاحبلرینی تشویقی ایچون دکتر، مهندس، لیسانس، دیپلمه‌لرین حقوقلاریندا (اشل) ده منظور اولان حقوق میزانندان (۱۰٪) اضافه اولونور که اونین جزئیاتی بیر لایحه اصلاحیه ایله مجلسه تقدیم اولاجاقدر.

۵ ـ ماده ـ آذربایجاندان معارف ایشلرینه توسعه‌ویرمك ایچون معارف وزارتی بودجه‌سینین ریز صورتنده که (۶۰۲۰۳۳۰) تومن مبلغیندن عبارتدر ـ علاوه اولونمش (۴) ملیون تومن یئنی تاسیس اولوناجاق مکتبلر ـ گنجه قورصلاری و اونیورسیته نین تکمیلی ایچوندر.

۶ ـ ماده ـ کندچی لرین وضعیتین یاخشیلاشماسی، فلاحتی

بقیه‌سی ۳ نجی صحیفه‌ده.

ملی مجلسین ایکنجی عمومی اجلاسینین ۲ نجی جلسه سینده اولونموش دانیشیقلار و آقای پیشه‌ورینین

آذربایجان ملی حکومتینین ایندیه قدر گوردیگی ایشلر حقینده ویردیگی گزارش

جمعه گونی فروردین آیینین ۱۶ سنده ساعت ۵ر۹ دا آذربایجان مجلس ملیسینین ایکنجی اجلاسی نماینده‌لرین حضوری و آقای شبستری‌نین ریاستیله تشکیل اولدی، بو جلسه‌ده دولت هیئتی‌ده حاضر ایدی.

آقای شبستری ـ من ایکنجی دوره اجلاسیه‌نین ۲ نجی جلسه‌سینی رسما آچیق اعلان ایدیرم. آقای محمد عظیما دونن‌کی جلسه‌نین صورت جلسه‌سینی مختصراً راپرت ویره‌جکدر. آقای محمد عظیما ۱ نجی جلسه‌نین صورت جلسه‌سینی مختصر وجهیله اوخودی. آقای شبستری انجی جلسه‌ده اوخونان پروگرام موجبنجه آقای پیشه‌وری آذربایجان دولت هیئتینین ایندیه قدر گوردیکلری ایشلاردن بیر راپورت ویره‌جکدر.

آقای پیشه‌وری ـ من ایله فکر ایدیرم که دیه‌جگیم سوزلر چوخ مفصل اولا بیلمز، چونکه دولتین بوتون گوردیکلری ایشلر خلقین اطلاعیله، خصوصا مجلس ملی عضولرینین مستقیم نظارتیله اولمیشدر، اونا گوره منیم دیه‌جگیم سوزلر گمان ایدیرم که نماینده‌لر ایچون تازه سوزلر اولما‌یاجاقدر و فقط بونلار مختصر صورتده تذکر کیمی اولا بیلر. سیز چوخ گوزل بیلیرسینیز که بیزیم ملی دولتیمیز مبارزه‌ده دوغولوب، دولت و مجلس مسلح‌لرین، تفنگلرین وباشقا اسلحه‌لرین گورولتوسی آلتیندا تشکیل تاپیبدر. بیزیم وزیرلریمیز و دولت ایشچی‌لریمیز آزادیخواهلار دان سئچیلیب دولت ایشلرینه وارداولمو شلارسا، لکن کمات قدر مجرب دگیلدیرلر. استبدادی دولتدن بیس یادگارلار ومنفور اثرلر: اوغورلوق اختلاس، تنبلیك ودولت مقاماتندان سوء استفاده ایتمك و دوائرین مرد لریندان باشقا بیرشئی قالمامیشدر. ایشچیلردن بیره‌سی فقط معاشلارینی تامین ایدیب، گونلرینی گچیروب، ساعت سایماق و اوندان صونرا حصه‌سی ایشلرینین دالیجا گتمکدن باشقا فکرلری یوخیدی. من اونلاری سرزنش ایتمك ایستمیرم چونکه شکلاتین اقتضاسی او ایدی. بیر چوخ تجربه، صادق آدم اولمایدا...

بقیه‌سی ۳ نجی صحیفه‌ده.

آذربایجاندا رادیو استاسیونی

یکشنبه گونی فروردین آیینین ۱۸ نده ... نجی دفعه اولاراق تبریز رادیو استاسیونی آچیلیب، ویریلیشه باشلادی. ساعت ۴ گون اورتادان سونرا ۳۸۰ متر موجیندا (...) بیرنجی ویریلیشی آذربایجان دیلینده ویریلدی. ... مرتب پروگرام تنظیم اولانا کیمی امتحان ایچون هر گون ساعت ۶ گون اورتادان سونرا و خاریدا دیلن موجندا تبریز رادیو سینمان آذربایجان دیلینده خبرلر ویریلیر ... ایفاء اولونان موسیقی ایشیدیله‌جکدیر.

من ده فدائیلره هدیه گتیر میشم!

بیژن ـ ادیب

بیژن، چوخدان ایدی که منیم انتظاریمی چکیردی، من اداره‌یه گلدیکده میزین اوستنده بیر کیچیك صندوق گوردیم. اوندان بورایا نه ایچون گلدیگینی سوروشدم، معصوم باخیشلارین میزین اوستینده‌کی صندوقه تیکیب «من ده فدائیلره هدیه گتیر میشم» دیدی.

دخیلینده اولان پوللارنین وار یوخین که ۸۸ ریال ایکی عباسی‌دان عبارت ایدی هدیه کمیونینا گتیر میشدی. اونلارین هاموسی ۱۰ شاهی لیق ایدی، اونلارین سایماغی منیم وقتیمی آلیردی ایسه چوخ سه‌وینج ایله بیژنین وئردیگی پولون حسابینا یتیشدیم. من بو موقعده اونی تعمین کیمی حس ایدیردیم، سانی اورتا رجاغین «بس منه کاغذ ویرمیرسن؟» دیه اوزیمه باخدی. او، ایولرنده آلاسینین وئردیگی هدیه‌نین قبضنی گوروب اونون نه اولدیغینی ـ وروشور، اودا دی‌ییر که فدائیلره پول ویرب بو کاغذی آلمیشام، بیژن فورا مولعدن استفاده ایده‌رك دیمیش در که: قویارسوز من ده پول ویریب قبض آلام؟

منیم جواب ایشیتدیکدن سونرا دخیلینی آچیب و اوزی دیدیگی کیمی «فدائیلره اودا هدیه گتیرمیش در!»

بو پاك حسلر خلقمیزده اولان صمیمیت دن و ملی شعور یمیزدن بویوك نمونه لردرلر...

دنیا خبرلری

سووت نماینده‌سینین امنیت شوراسینا مکتوبی

تاس سوروق ده ... تشکیلاتی امنیت شوراسندا کی سووت اتفاقی نماینده‌سی «غرومقو» یولداش امنیت شوراسینا آشاغیداکی مکتوبی گوندرمیشدر:

«مارتین ۲۶ سیندا امنیت شوراسی سووت قوشونلارینین ایراندان چیخماسینین گئجیکمه‌سی حقده ایران حکومتینین ۱۸ مارت تاریخلی شکایتینی نظردن گئچیرمک مقالاده‌مین زمان من سووت حکومتینین تاپشریغی ایله بو مسئله‌نین امنیت شوراسینین مذاکره‌سیندن چیخاریلماسینی تکلیف ایتمیشدیم. بو زمان گوسترمیشدیم که، ایران حکومتی ایله اولان دانیشیقلارا گوره مارتین ۲۴ ندن سووت قوشونلارینین ایراندان تماماً چیخماسی باشلانمیشدر که، بودا ۵ ـ ۶ هفته عرضینده قورتاراجاقدر و بونا گوره ایران مسئله‌سینه باخیلماسی ایچون امنیت شوراسینین اساسی یوخدر.

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده.

آنامین دیدیکلری

ف. خ

آنام بو گونلر فکرلشیر، او گورور که ایشلر تماملیه ده گیشیلمکده‌در. دنیاداکی جریانلاری گوردیکده حسابی ایچیوی وئریر. اونون دا نیث‌یقلاری فکرلریندن بویوک نمونه اولا بیلر:

- بالا! گل ایندی ننه - بالا بیر آز دردلشک، آخی سن منیم اوغلوم سان. سؤزین بیلیرسن که اگه منده آزادیخواه‌ادا اولماسام آزادیخواه‌لارین لاپ ا، سن دیین‌هاوادارلارینداتام حلدی گوروک ایروزی نامه‌لرده آغا، چیرچیرا راجع نه‌یازیبلار؟ آغاچیرچیر یاخشی های گوی سالیردی، اما نه‌ئمسی ئولموشین سوزین دای هیچکس ایناتمیرکی! خالقین عدیقه‌سی لاپ سوسته‌لیبدی

گوتور هله گیزلنجه منیم دیلیمدن اونا بیر کاغذ یاز: آغاچیرچیر ابته جه باشوا دونوم! قربانون اولوم، منیم اگه‌نجه واختی گزوم سنده‌ایدی دیدیلر که آغاچیرچیر آمیرکا دانیطاق ایلیه‌جکدی منده اولاجاق‌لاربی بلله - میشدیم سن ده. اگه یاخشی دانشدون ایتان کی گوزلم اولماسدی لاپ یاخ ایسته بیردیم که ئوزسیدن کنجیب ایراد بولادا قولاق آسام که ستون سوزی اشیدیم، گینه دنه‌دیم‌شیطانا لعنت! اما نه! گینه اوندان. بوندان ایشیتدیم، آغاچیرچیر! بیلمجه آللاه بو زمانه‌نی آیاراسین بیرده. گتیرمه‌سین، سن آمیرکاداسان یاخه‌ن قورتاریب، من کاذربایجاندا لاپ بشه اوبوز. اوتا قالمشام، آغاچیرچیرا! یاخ‌ورزوبالون بوشوما اولسون ئه‌م‌بالان دیسم. کاذربایجاندا بوشیره ده گمیشاری گورتندم اگه بیل که منه بئش‌من‌یامان دی‌بیرلر، لاپ دده‌مه اوتاجکیرلر. بیرجه بیله‌سن بایرام گونلری بورادا نه‌های کوی قوپدی، دالالارینین آرامی یاتمیشلاراجنه کیمی توکولدیلر خیاوانلارا، ئوزل. قوزیه دی‌بیردیم من نیجه آری قوری یادیمدان چیخدی! کاش آغاچیرچیر اجازه‌یدیم بیر ۲۰ - ۳۰ آرشین منه آتیم بوماسی گوندریدی اگه بو‌بلار ایشیگه چیخجاغین یاوا شحاسینا جیبیمدن چیخاریب آتیدم. آما نیلیم. قادام منیم اویوخ هوشما!

آغاچیرچیر! بیلمجه هر ایل چرشنبه‌لرده ئوزیم چیخجب دالیلارین دوره‌سین چرخلاردیم، گنجه‌یارسی گتدیب‌بولاخدا اکدین آغ بیرچکلری ایله قادا بلامی سوبا توکردیم، قاپیلارا قولاغ آسماغا گیدمردیم، بوایللری اگه یاخشیم قاتیشدی که هیچ بیر ایش گوره‌بیلمه‌دیم. بو دموکرات‌لارین همه‌سی منی لاپ هوو‌شنیه سالیبدر

ایندی بولار دای هیچکسی سا یمیرلار، قوشون‌وزملدیلر، بله کی باخیرام دای بیزلرین ایشی سووو-شویدی. او دیه‌رلر آغاچیرچیرا! سن سابدوغون قوی‌دورسون. گور فلک نلر سایار! بیلمجه منده آرزی ایله‌بیردیم بیر گون هامیلیچیخا یتشاق بیرسیرسیزین دوره‌سیزه، قشنکجه سینه دردلشک. آما ایندی

هله بورلسهلیدی که قارا یولا هندوستاندادا، سونرا مصرده ده خالیغ آیلیب. آغاچیرچیرا هاچانکه بیز دانیشاندا آغزیمیزا چوللی دووشان بیترلشیبر آماینده که یاخیرام مسجد ایتشک یاعلاماتی بیترده گیل، دای یوخدا او خالارا بیترمز اودی که منده اگه دانیشاندا هله یالاندان دی بیرم که منده آزادی خواهام، اگه دوغرو دانداسجه کی بیلیرسن ایرحمتلیک آغام ستارخانین قابانین دولدیراردی کابه‌گلسی عمیم ده کی شیخ محمد خیابانی ایله لاپ جان بیرقلب بولداش ایدیلار.

قوی هله آغاچیرچیر! باشیمیزی دولاندیراق گوروک نه‌وار، آقا سید ضیاء آغانی دادو توبلار، قورخورام اگه حسبیده باشینا سیر که توشه، نیجه بو کیف دوتموشلار آپاپیلار، بودا بیر طرفدن دوشوبدی‌ئوبه گیمه، او بیری طرفدن خیاوانلاری ایرفوم ایلمک ایسته‌بیرلر، بیلمیرم گون توشوب بو قیرلار نه‌دی‌سه جمعه آخشامی لار شهرده‌کی آداملارقیر اوسته آغلاماغا گیده‌بیله‌جکلر یا یوخ؟ اوندان پس هلم شهرده لوله کشلک ده ایلمک ایسته‌بیرلر. واه، واه! آغاچیرچیر لاپ اوتالوولالمیشیق بیلمیرم آخی نیجه اولاجاقدی دایلارلارین سوبی گردی، اوله‌ایله گلن مردار سولاری هامسی یاتی بومورو. لموش ایچه‌جکدی؟... آغاچیرچیر هله ستوندا سو طرفه گلمگووی ماصلاحات گورمیرم، آمیرکادا بیر آزاویان بویانامه‌ول گوروک باشیمیزا نه‌گلر، آنجاق زحمت اولماسا ۴۰ - ۵۰ آرشین منه آتیم بوماسی گوندر جیبیمده حاضردا ساخلاییم‌ایدیم بیتری گلنه بودموکراتلاری گیرموله‌ییب بیر ایش گوردیم...

آذربایجان ادبیاتی تاریخندن

۱۷ – ۱۸ نجی عصرلرده تبریزده ادبیات

بئله‌لیکله ۱۸ - نجی عصرده واقف مکتبی داها قودلی، داها تاثیرلی ایدی. حتی وقتیله اصفهاندا یاشامش او غلیظ شعرلر یازمش شاعر مهدی بک اصفهاندان کوردستانا گلد. یکدن سونرا بو ادبیاتین تاثیری آلتندا ساده شعرلرده یازمشدی. مثلا:

ای آقالار روا ایدر بو گونده
یار اوزینه حسرت قالان من اولدیم

تبریزده بو کیمی شاعرلرین سایی گوندن - گونه آرتیردی.

۱۷ - نجی عصرده یاشایان تبریز شاعرلری ایچریسنده میرزا عبدالرزاق نشئه‌نی ده خصوصیله قید ایتمه‌لییک. معلومدر که ۱۸ - نجی عصر ادبیاتمز «خانلار دوری آذربایجان ادبیاتی» آلتندا بعضی شهرلرده کی خانلارین سرایندا عمله گلن برلی ادبیاتی احاطه ایدیر. برلی خانلاردان بعضیلری ئوز عنوانلارینا «شاهنامه» لر یازدیرماق تشبثی کیمی گولونج تدبیرلره ال آتیردیلارسادا، بعضیلری جمعیتین آرزو و ایسته‌کلرینه اویغون اثرلرین یاراتماسینا امکان یارادیردیلار.

بو دورده سرای اطرافیندا یارانان شاعرلردن میرزا عبدالرزاق نشئه ئوز دیلینی و خلقینی سه‌ون شاعرلردن ایدی. او، نادرشاه افشارین سراینده یاشامش، آذربایجان و فارس دیللریده. دیوان باغلامش بیر شاعردر. دیل و اسلوبجا نشئه ئوز معاصرلری اولان واقف. قوسی، وداد کیمی شاعرلره نسبتا اولدقجا غلیظ یازمشدر. فقط نادرشاهین سراینده اونین آذربایجان دیلینده قصیده‌لر یازماسی تاریخی اهمیته مالکدر. بو حادثه بیر طرفدن شاعرین ئوز آنادیلینه اولان حرمتینی گوستریرسه. دیگر طرفدن ده نادرشاهین آذربایجان دیلینین انکشافینا چالیشماسی و بول ویرمسینی اثبات ایدیر. نادرشاهین امریله تبریزلی شاعر نشئه حضرت علینین قبری اوزه‌رینده‌کی بنایه و شاهین اوزینه راجع آذربایجان دیلینده قصیده‌لر یازمشدر. بیرنجی قصیده بو بیتلرله باشلاییر.

شه جم حشمت، دارا، درایت نادر دوران
که‌تخت دولت جمشیده وارث‌در جهان اوزره...
عیار خالص اخلاصین ایندی گون کیمی روشن،
قضا جریان ایدیب فرمان کمال و عز و شان ایله.
که لازمدر علینین روضهٔ پاکین طلا اتمک،
منوردر مقام مهر دائم آسمان اوزره.

شاعر نشئه نادرین تولومی حقینده یازدیغی قصیده‌سنی ده آذربایجانجا بئله دیمشدر:

شه شهان فلک رتبه نادر دوران،
کیم اولدی امرینه تابع جهاندا هر کیم وار.
وجودی قطب جهان، ذاتی آسمان شکوه،
بنای دولتی ثابت، عدالتی سیار
روایته گوره نادرشاه ئوز سرای شاعری نشئه‌یه آذربایجان دیلینده بئله بیر عصر دیمگی وصیت ایتمشدی.

۱۸ - نجی عصر آذربایجان ادبیاتی انکشافی ایله علاقه‌دار اولاراق تبریزده ده تازه ره‌آلیست شعر یارانیر که، بونین گورکملی نماینده‌لری ۱۹ - نجی عصرده نظره چارپیر. بو دوره ده آذربایجان ادبیاتی تاریخینی زنگینلشدیره‌ن دلسوز، نباتی، حیران خانم، شکوهی و باشقا بیر سیرا قدرتلی شاعرلر یارانیرلار.

جعفر خندان

همیشه ایره‌لی!

چهارشنبه گونی فروردینین ۱۳ نده ساعت ۵ده بوتون فرقه عضولری، فرقه‌نین امرینه گوره گیشی، قادین، جوان و قوجالار هاموسی بیرلیکده حوزه‌لرده جمع اولدیلار و هاموسی سیزلیقلا فرقه‌میزین قرارینی گوزله‌ییردی فرقه طرفندن ساعت ۵ - ۲۰ دقیقه‌ده بوتون حوزه‌لرده چیخشلار باشلاندی ناطقلار فرقه‌نین امرلرینی، فرقه عضولرینه بیلدیردیلر

فرقه‌میزین تصمیمی بوایدی کی، بوتون فرقه عضولاری حربی تعلیماتی اوگره‌نمکدن اوتری حاضر اولسینلار. هله ناطقلرین آغزلاریندان سوزی قورتارمامیش، بوتون فرقه عضولری دسته - دسته ایره‌لی گلیب هاموسی، جوان قوجا، قادین، گیشی، آدلارینی یازدیرماغا حاضر اولدیلار. بیزیم مختاریتیمزه، آزادلیغمزا دوشمن اولانلارایله‌دوگوشوب وورو‌شمادان اورخماریق. حقوقمزدان دفاع ایتمک آتا بابالاریمزدن بیزه میراث قالوب در دمیر دیلر. اونلار شجاعت و حماستله ئوز قانلارینین بهاسینا اولاراق بو ئولکه‌نی، بو آزاد وطنی بیزه یادگار قویوب گیدیبلر.

تهران ارتجاعلری بو دفعه ده آذربایجاندا پارلایان آزادلیق شعله‌سینی ئوز حیله و تزویرلری ایله ینه ده سوندورمک آرزوسندا دورلار.

اما او گیجه‌رده گمز اسارت گونلری بیزلر ایچون بیر عبرت آیناسی اولوب گوزومیزین قاباغینده‌دور

بیر داها تهران مرتجعلری بیزی آلدادیب بیزی دن آزادلیغمیزی الیمزدن آلا بیلمزلر. باشمزدان، جانمزدان ال چکریک، تمام وار یوخمزدان گیچه‌ریک، اما آزادلیغمزی دنیاده هیچ قیمته ال دن ویرمه‌ریک دگلیک! قوی تهران و بوتون دنیا بو سسمزی اشیتسین و بیلسین که (ئولمک وار دونمک یوخدور) شعاریمیزی اوجا سسله تکرار ادیریک.

فرقه عضولرینین گوروناتلی سارلی شهری لرزه‌یه سالمیشدی. یاشاسین جوان ملی حکومتمیز! اونین دایاغی اولان قهرمان خلقمز!

میر فاضل

غفار هریسچی

تبریزیمیز گوزه‌لله‌نیر!

اودلار آلاولار یوردی، قهرمانلار مسکنی، ستارخانلار وطنی قوجامان شهر، عزیز تبریزیمیز ایللر اوزونی استبداد و ارتجاع طرفیندن خرابه زاره چه‌وریلمه‌سینه باقمایاراق ایندی ئوزینین دوغما خلقینین الیله زینت ویریلمه‌گه باشلانمیشدر.

ایندی تبریزین آغوشیندا حیات سوره‌ن اهالی شاد و خرم در، هامی اعتماد نظری ایله ئوز گله‌جگینه باخیر، هامی بیرلیکده ئوز یاراتدیغی خلق حکومتیندن آردیجیللیق ایدیر، اونا گوره ده خلقمز دولتمز اصلاحات و وطنیمزین آبادلیغیندا کومک ایده جکدیر. دولتمز خلقمزدن اولدیغی ایچون خلقمزدا اونا ایناتیر و بئل باغلاییر. شهر انجمنیمز شهریمیزین آبادلیغی و نظافتی ایشینده جدی قدملر گوتوروبدر. آرتیق شبهه قالماییب کی، تبریز خطالی‌لرزمانیندا گیندان دا یاخشی شکل آلسین: شهر ادلاریمیز تبریزین گوزه‌لله‌شمه‌سی ایچون بویوک تدبیر و تشه‌لر حاضرلامیشدر. خیابانلاریمیز آسفالت اولماسی لا شهریمیزین بیر وضعیت آلاجاق و سو ارخلارینین اوستی ئورتولوب حفظ صحیه‌یه مطابق بیر اصول ایله دوزه‌لیب و خیابانلاردا یاعدان یاشا آغاج آکیلیب هر ان یاشیللاناجاق. ایندی گوندن گونه گوزه‌لله‌شمکده اولان شهریمزی بیرده جلوه‌لندیره‌ن‌هئتی وارسا، اودا خیابانلاریمزدا ئوزاسلان قدملری یتری گوللی تیترده‌ن قزیل باش اوردوموزدر. بیزیم اوردوموز آزادلیغیمزین ضامنی اولدیغی کیمی آبادلیغیمزین و دشمن حیاتیمزیندا عهده‌داریدر. بیزیم آنجاق اونلارین سایه سینده سرحدلریمیزین محکملندیرمکله مملکتمزی آبادلاشدیرا بیله‌ریک.

قوی آتا وطنیمیزین مرکزی تبریز آبادلاشیب گوزه‌لشمکله ئولکه میزین باشینی اوجالتسین، خلقمز آباد ئولکه‌ده مدنی حیات سورسین.

تبریزین آبادلاشماسی خلقمزین افتخاریدر.

فدائی‌لر ایچون هدیه پول و گمی پست وزارتینین ویردیگی پوللار

فرهنگیان	۳۰	.
فاتقی	۳۰	.
منجم	۳۰	.
فتحی‌زاد	۳۰	.
احمدی	۳۰	.
خاضع	۳۰	.
آلیاری	۳۰	.
رادپور	۳۰	.
صدقی	۳۰	.
مرجانی	۳۰	.
قلی جعفرقلی	۳۰	.
میرحسن	۳۰	.
هادی‌پور	۳۰	.
علی بکلو	۳۰	.
ولیزاده	۳۰	.
صدری	۳۰	.
کرم	۳۰	.
حاجی‌زاده	۳۰	.
زینال‌زاده	۳۰	.
اختری	۳۰	.
شناور	۳۰	.
محمودپور	۳۰	.
سوفر	۳۰	.
نوفکر	۳۰	.
ازرقی	۳۰	.
شهیدی	۳۰	.
دوشالی	۳۰	.
قدیمی	۳۰	.
تشنه‌جی	۳۰	.
لطفی	۳۰	.
خزائی	۳۰	.
رحملو	۳۰	.
مرادزاده	۳۰	.
عیسی‌وهاب	۳۰	.
عطاری	۳۰	.
فاریابی	۳۰	.
کریمی	۳۰	.
توجهدهی	۳۰	.
علیقلی‌زاده	۳۰	.
جعفری	۳۰	.
محمودی	۳۰	.
دریانورد	۳۰	.

٥نجی حومه‌ده

جمعه‌گونی فروردین آیینین ۱۶ سینده بشنجی حومه‌نین فرقه عضو لری دسته‌دسته‌حومه کمیته‌سینه طرف گلمکده ایدیلر. حله ساعت بش اولمامیش حومه‌نین اوطاقلاری حیاط و باغچاسی جماعتله دولموشدی هامو عمومی جلسه‌نین آچیلماسینی صبر سیزلیکله گوزله‌یردی . قادین کیشی هامونین اوزونده بیر سوینج گورونوردی. حومه کمیته‌سینین عمومی اجلاسینی آقای راستکار آچیق اعلان ایدمن‌دن سونرا هامو آیاغا قالخوب بیرلیکده سرود اوخوماغا باشلادیلار. سرود قورتاراندان سونرا آقالاردان آخوندزاده ، فرهود ، مرکزی فرقه کمیته‌سی طرفیندن آقای تونه‌کرانی وحومه‌نین تبلیغات شعبه سی طرفیندن آقای محمدعلی دیبا چیخیشدا اولدیلار . ناطقلر آذربایجانین آزادلق تاریخیندن، آزادلق یولوندا آپاریلان مبارزه‌لر حقنده، ملی حکومتین قورولماسی واونی مدافعه ایتمک حقنده اطرافلی صحبت ایتدیلر.

شاعرلردن آقای کثیف وآقای صمد عافیت وطن و آزادلق حقنده یازدیقلاری شعرلرینی اوخودیلار. ناطقلرین دانشقلاری دفعه‌لرله گورولتولی آلقشلارلا قارشلانیر .

بوحالدا حیاط قیوسیندان آذربایجانین قوجامان و مبارز آزاد گواهی وملی مجلسمزین سویملی رئیسی آقای شبستری‌نین گورونمه‌سی هامونی توزونه جلب ایتدی سونرا شبستری خطابات کرسی‌سینه چخیب آذربایجانین مشروطه تاریخیندن ، آزادلق تاریخیندن تهران ارتجاعنین خیانتلری وملی حکومتمزین وظیفه لری حقنده اطرافلی صحبت ایتدی.

سونرا آقای راستکار آشاغیدا کی قراری اوخودی: «بیز ۸۰۰ نفره قدر بشنجی حومه‌نین عضو لری قراره آلیریق،» ملی آزادلقیمزی وملی دولتمزی مدافعه ایتمک‌ایچون هاموموز بیر نفر کیمی جانیمزی‌اور بان ویرمگه حاضریق .

بیز بشنجی حومه‌عضولری‌بوتون آذربایجان خلقی‌ایله هرزمان آنا یوردوموز آذربایجانی مدافعه‌ایتمگه حاضریق . فرقه‌وحکومتمیز نه امر ویرسه بیر سرباز کیمی یرینه یتره‌جه‌ییك اونون ایچون بیز فرقه‌چیلر جرمی بیلیگه صاحب اولمالیق .

اودرکه) بیز هاموموز تیز زماندا حربی درسلکرده اشتراك ایدیب اسلحه‌نی ایشلتمه‌گی تمامیله اوگره‌نمه‌لی وحربی قاعده قانونه صاحب اولمالیق.

یاشاسین آذربایجانلارین پولاددان محکم بیرلیگی.

یاشاسین آزادلقمزین ضامنی اولان فرقه وملی‌حکومتمز .

یاشاسین آذربایجان واونون غیور خلقی .

قرار بیر سسله قبول اولوتور.

حسین نصیر زاده

ع . م . قوسی

آذربایجانین ملی داستانلاری

۱٦

قزان دیر : بکلر بو گونکی بگنگیم بوتین اولسین . قویون ها رایه گیدیرسه گیدسین ، نیارسه ایله‌سین . باسی سك اوزرینه گلدی ، قارتین دویوردیقدن سونرا قازانلری یره چوویردی یمکلری یره توکدی .

قزان‌بگه خبر وئردیلر : دلی اوزان (اوزان‌قدیم آذربایجان‌دیلینده ساز چالان دیمکدر که بو گون ادبیات و خلق آراسینده اوناعاشق دییرلر) بوتون یمکلری توکدی ایندی‌ده قیزلارین یانه گیدسر .

قزان‌نك دییر : قویون قیزلار یاننه‌ده گیدسین .

باسی قیزلار آراسینه گیردی ، ذورناچیلاری قوودی ، نقاره‌چیلری قوودی ، کیمینی دوگدی ، کیمیلین باشین یاردی .

قزان‌بگین خاتونی‌اونی گوردی دیدی : مره‌قوات اوغلی قوات سنه دوشرمی‌می‌تکلف‌منیم‌اوزیمه گلمس ؟

باسی دیدی : قزان‌بگدن منه بویوروق اولوبدر قویون کیمسه منه دولاشابیلمز .

خاتون دییر : مره‌میجونك‌قزان بگدن بویوروق اولوبدر قویون اوتورسین . سونرا دوندی باسی یه دیدی : دلی اوزان مقصودین نه‌دردینله .

باسی دییر : مقصودیم اودر که ارلیك قیز وارسه دورسین او یناسین من ساز چالیم . بیر اصیرجه‌ینکه آدلی خاتون وار ایدی ، دیدیلر اصیرجه‌ینکه دورسین اویناسین ، دلی‌اوزان نه بیلیر .

اصیرجه‌ینکه دوردی دیدی : مره اوزان ارلیك قیز منم ، اوینا مقه باشلادی . باسی دییر : منیم سنله ایشیم یوخدر ارلیك قیز وار سه قالخیز دورسین اویناسین من ساز چالیم اصیرجه ینگه دییر : بوی بوزوالی دلی غیبدن خبر سویلیر . گیتدی یرینده اوتوردی.

سونرا بیر فاطمه آدلی قادین واردی دیدیلر قالخسین اویناسین فاطمه دوردی دییر : دملی‌اوزان چال سازیوی من اوینایم

باسی دییر : منیم سنله اویونیم یوخدر گیت اوتور یرینده‌آداخلی قیز وارسه دورسین اویناسین بو راده قزان خاتونی‌دییر : خان‌قیزی بانوچیچك دورسین اویناسین. بانو چیچك قرمزی خفتان گیدی ایو آراسینه گیردی دیدی : دلی اوزان چال سازیوی

باسی دییر : آی خان قیزی سن آداخلی سن‌می ؟

بانو چیچك سونی ایشیدجك گوموش کیمی آغ بیله‌گین آچدی الین چیقاردی : باسی ویردیگی یوزوك گوروندی . باسی یوزوکی

تانیدی دییر : باسی گیدملی اوجا تپه‌لر باشینه چیقدین‌می آی قیز ؟ قره ساچین یولدین‌می آی ایز ؟ قره گوزدن آجی یاشی توکدینمی آی قیز ؟ یاخان یرتدینمی آی قیز ؟ قیز سن آداخلی اوله‌وسن ، منیم قیز دلی

یوزو کیمی ویرکه .

قیز دییر : باسی گیدملی اوجا تپه‌لره چوق چیقمشام ، قره‌ساچیمی چوق یولمیشام ، گوز یاشیمی چوق توکمیشم ، که‌تردن جرقمیو مشام هراداقالمش گلمیرنك کیم چوق دیمیشم .

عاشق حسین جوان

یانیر چراغی تبریزین

آی عارفلر نه گوزلدیر گورون بو چاغی تبریزین
سویله‌نیر تولکه‌لرده شن و سوراغی تبریزین
محاللارده حرمتی وار گلیر قوناغی تبریزین
قوناق ایچون بزه‌نیبدیر الوان اوطاغی تبریزین
عطرلی گلر یتیریر هر بر بوجاغی تبریزین

§§§§

شفق سالیر شرق الینه قدرتلی تبریز شهری
قارالمق ظلمات چکیلیب آچیلیب آیدین سحری
قارلی قیشی عوض ایدیب گونشلی گوزل بهاری
چیچك آچیر باغچا باغی بودقلار گییریر یاری
کریب صفا سورمه‌لیدیر گلستان باغی تبریزین

§§§§

باخیرام آتا یوردوما جانیز لارا جان گلیبدیر
ظلمدن سولان اوزلرین یاناغینا قان گلیبدیر
ال گولور، وطن گولور، نه گوزل زمان گلیبدیر
خسته‌لره شفا ویرمن بویوك بر لقمان گلیبدیر
یتیردیگی قهرمانلار اولوب دایاغی تبریزین

§§§§

قبله کیملی قارداش اولوب یوخدی اورکده حسرتی
ویریب ال - اله چالیشیر محکم اولدیر حرمتی
بایلسین هر بر تولکه‌یه بو مرامین برکتینی
گون کیمی دوتسین دنیانی حقیقتی سعادتی
آدی دوشسون دیلدن دیله آرتسین توراغی تبریزین

§§§§

آباد اولسون بله شهر چونکه شوکت شان یوردادیر
آزادلقا قربان اولان نیچه یوزمین جان یوردادیر
جوان حسین یاز سوزلرین عدالت دیوان یوردادیر
آزادلیقین پشتبانی بویوك ستارخان یوردادیر
اودور سونمیر شعله‌لنیر یانیر چراغی تبریزین

حکایه — بکلر حائیلی

حیاتدا منیم نصیبیم ...

٤

ایلین عزیز گونلرینده ، کندین یوخسول اهالیسی ، خصوصاً دول قادینلاری ایله یتیم اوشاقلاری ، اونون احسان سفره‌سی‌نین باشینده اگله‌شردیلر. بوندان علاوه اینك و قویونلارینین صاغیلان موقعینده ، صاغمنی اولمیان یوخسوللاری ، او ، یاددان چیخارتمازدی همیشه ، هربیر ده هر محلسده مقتدر و زنگین اولان رفقاسین‌دا یوخسوللارا مساعدت ایتمک ایچون تبلیغ و تشوق ایدر و دییردی :

« انسان دیدیگین ، آرزوبا چوق یاشایاندان سونرا ، آخر بیر گون حتما تولوب گیده‌جکدر گیدرکن ، اگر میلیونلارا مالك اولسادا توزی ایله‌فقط ٦ ـ ٥ متر آغ آپاراجقدر. اونون توپلادیغی مال و مکنت اسه تماماله دنیاده قالاجاق و مختلف اشخاص طرفیندن گورلانیب ، خرجله‌نیب قورتاراجاقدر ، نتیجه‌ده او شخصدن ، قازانج نامنه ، بیر کلمه قوری آددان باشقا هیچ بیرشی قالمیاجاقدر که ، اودا ، خلق آراسیندا یا پیسلیك و یا یاخشیلیقلا یاد ایدیله‌جکدر . عزیزیم ! چالیشین جهد ایدین ، توزینیز ایچون یاخشی آد قازانین ، بلکه قارا توپراقلار آلتندا ، ابدی اولاراق یاتدیغینیز زمان ، آدینیز بو دنیاده خیرو دعا ایله یاد ایدیلسین . بو حقده‌بیزیم اجدادیمیز توز نسل‌لرینه توصیه‌لر ایتمیش و تاپشیریقلار ویرمیشلر . » دییه نصیحت ایدردی‌ . بو ، بگنه‌نیلمش صفتلر خاطره‌سینه کند اهالیسی‌نین قلبینده جمالاغه‌ثد ، عزت و احترام حسی اولوناردی هامو جمالین نه‌اینکه تك توزینی، حتی قادینی رعنانی‌وبالاسی ریحانی‌ده سه‌وه‌ردیلر . چونکه اوسون اخلاق و طبیعتی ، و خصوصا منحی‌لیك صفتی عورتینین و ازتیزدا ملیح گوزلرینده انعکاس ایدمردی . بیله که ، ریحان ، آناسینین آلوب گتیردیگی آجیل و شیرنی‌لری گیزلینه تك باشینایمزدی ، دستمالینا باغلاییب مهاجر آدلانان غریب و یوخسول همسایه‌لرینین ایوینه قاچار و اونلارین اوشاقلارینا : « آقاجانیما قربان اولوم ، منه توغول آلوب گتیریب ، گلین سیزه‌ده ویریم » دییه‌رك اونلاراوا پایلاردی . بیرلکده دییه ـ توغولی ییه‌ر و آرادایر ، توز عائله‌لرینده صحبت ایده‌ردیلر ، سون‌زمانلار ملی قیام‌دان بیر نیچه‌گون قاباق ایدی . بیر گوزیه‌قالیب اونلارین صحبتلرینه قولاق آسماغا باشلادیم . ـ وال جوابه بوجور باشلادیلار : ریحان اونلاردان سوروشدی :

ـ « بس سیزین آغاجانیز‌سیزه توغول آلمیر؟ » ۱۲ یاشیندا اولان بویوك قیز جواب ویردی :

ـ « یوخ ، بیزیم آغامیزین ایندی پولی یوخدور »

ـ « نیه یالان دانیشیرسان آی قیز ! او وقت که سیز بورا گلدیگیزها ، نه‌دی ، اوندا کی سیزمنی‌تانیمیردینیز من ده سیزی تانیمیردم ، آتام سیزی قوناق چاغیردی ، سفره‌ده‌یره گلدیرده آتامدا پلوو پیشیرمیشدی . سفره یغشاندان سونرا ، سیزین آغان ، جیبیندن باق بولار (ایکی الینی موازی طرزده‌سیزه بیربیرینه مقابل دوتاراق گوستردی) پول چیخاروب سایدی و گئده‌ده جیبینه قویدی . بس او قدر پوللاری نه ایلدی ؟ هامو ـ سینی خرجلاییب اورتاردی ؟

ـ « یوخ ریحان خانم ، او پوللاری آغام خرجله‌مسیدی . تارمادی ، اونلاری ، یادیندا دگلمی مگر ، او وقت که ایندیکی آقامی دوگه ـ دوگه ایویمیزدن چخاردیب آپاردیلار

ـ « هه ، یادیمدادر ، سن آنان‌دا سحره‌دك آغلاشا کیمی آغلاییردینیز

ـ هه ، ساغ اول یادیندا امیش ، صباحسی گون سنین آغان گلیب بیزه دیدی که آغلامایین ، گیدیرم ، دوساعت آغا تیزی بورا خدیرارام . بیرسه‌ومندیك آتام‌دا یالواردی ، دیدیکه الله‌سنین کولگه‌وی بیزیم اوستومیزدن اکسیك ایلمه‌مسین ، بیز بورادا سنه پناه گتیرمیشیك .

ـ « نه جور اولدی ، آتام گیتدی ؟ »

ـ « هه ، جنال آقا گتدی . بیز ، او گون آخشاما قدر ایله گوزلرمیزی وللارا تیکدیك ، نه‌سنین آغان گلدی و نه ده بیزیم آتامیزدان بیر خبر چیقدی . تا اینکه آخشام اولدی هواقارانلیقلاشان زمان آنان گلدی‌ هه‌یاینده ، راوندامنده نه‌ سلا سزده ایدیك‌سنین آنان آغلاییردی، منیم نه چاتمدا اونا یالواردم . دیکه‌آغلامایین ، دیبوردیکه‌ایندی هایاندا اولسالار گتیب چیخارلار .

ملی مجلسین ایکنجی عمومی اجلاسینین

۲ نجی جلسه‌سینده اولونموش دانیشیقلار

اول صفحه‌دن بقیه

ایشدن چکیلیردی ، یا ایشده دلیر وصا محیطه سازش ایتمگه مجبور اولوردی وبیله‌لیکله بیرجور امرار معاش ایدیردی . ملی دولت تشکیلینده اداره‌لر بیزیم وضعی بو ایدی ، حتی من سابق استانداردلیق ماشیناگینده بکده استفاده ایتمک ایچون بیر کاغذ و پاکت تاپابیلمدیم ، خصوصا او وقت که استاندار بوتون اختیاراتلا گلمیش دیگی آذربایجان نهضت ملی سیاسی باتیرتدمین ، فوسلار دیمیشگن ده دور باغ سبزه‌نشان ویرسین .

بیز حکومتی اله آلدیغمیزدا وضعیت چوق آغیرایدی . من ایندی هله مالی جهتدن دیریم هر حالدا حکومتی اله آلدیغمیز زمان بیز برنامه ایله ایشه باشلادیق و او برنامه‌نی تصویب ایچون مجلسه گتیردیک . بیزیم قباقیمزا قویدوغمیز برنامه ایران دولتینین عادی برنامه‌لری نظیری دگیلدی .

بو برنامه عملی بیر برنامه ایدی ، بز بیلیردیک که بو دولت معین بیر مدتده بو اثارلری گوروجک ، من بیله گمان ایدیرم که او برنامه نماینده‌لرین نظرینده دیر . برنامه‌ده برنجی مسئله ملی حکومتین قورولوشی دیر . ملی حکومت بیله قورولمالیدی که خلق حس ایتسین که بو حکومت اونون قوروغی حکومتدیر و اوندا اونون دخالتی واردیر . بو ایش سوزده چوق آسان گورونور دسه ، لکن عملده چوخ چتین دیر ، چونکه ایچن حکومت خلقی دولتین آیری اولماغا عادت ویرمیشدیر . دولت خلقین باشی اوسته‌نده بیر بویوروق کیمی اولوب ، ملت اسه ، عذاب و فشار آلتندا دولت چرخلارینی دولاندیرمالیدی . ملتین دولتی اموراندا دخالتی وختدی ، بیز بو عادتی دگیشمه‌لی ایدیک دولت ملتین سعادتینی تامین ایتمه‌لی ایدی . بیز برنامه‌ده گوسترمیشیک که بوتون اولمالیدیر . بو ایشی لرین شخصا ده گرات اولمالاریلا انجام تاپابیلمز ، بلکه عمل ده بیله اولمالیدی که خلقین اسیته دیگی عمله گلسین . بیز تشکیلات اوزمزیله دولتی تشکیل ویرب ولایت و بلوک انجمنلری واسطه‌سیله اداره ایشلرینده ، مالیه ، بهداشت ایشلرینده خلقه نظارت ایتمگه امکان ویردیک .

ایکنجی سی بلدیه‌لر مسئله‌سی دیر . گئچن دوره‌ده شهرداری انجمنلاری دولت تشکیلاتنا تبدیل اولوب بلدیه رئیسی دولت طرفیندن تعیین اولوردی وظاهر سازلیق ایچون لونا انجمن آد قویوردیلار . بیز ، خلقی‌ مستقیم صورتده بو انجمنی سنجب وبلدیه ایشلرینده دخالت ایتمه‌سینه امکان ویردیک . البته بو تازا بیر ایشدیر بیر مدت لازمدر که دوزگون صورتده چالیشماق ، و بیز قطعی صورتده بونی ایده بیلجگیک . منیم یادیما گلیرکه (آقای بکائی بو رادا دیر یاخشی) گئچن ایل بایرامدان قاباق خویا گئتمیشدیم ، بلدیه سویولاریندن بالتاری یوخیدی ، آیدق دا آلمامیش دیلار ؛ ایسته‌ییردیلر شهرین کوچه‌لرینده اولان آغاجلارین باشینی کسیب وساتماقلا اونلارین آیلقلاری‌نی تامین ایتسینلر ، من ایندی‌ده باش اوجالیقلا دییه بیلیرم که بلدیه بیزیم ایشی اودور یاخشی‌لاشیب نه اینکه حقوقلارین داوبیرلر بلکه شهرین ایچرسینده ده اصلاحات ایشلاتیب دیر .

مراغه شهری ایرانین مشهور شهری حساب اولمیوب ، دیمک اولار کی متوسط شهرلریندن دیر و شرقی شهر دگل دیر ، بونونلا برابر مراغه ده بلدیه انجمنی مالی وضعیتین یاخشیلیغنا استنادا تصمیم دوتوب که بیر دولت تیاتروسی بنا ایتسین ، بو چوخ اهمیتلی بیر ایشدیر ، چونکه ایران حکومتی ایندیه قدر حتی تهراندا دولت تیاتروسی عمله گتیره بیلمه‌ییب دیر . لکن ایندی خلق ، انجمنی نوز ایوی و نوز عائله‌سی بیلیب ، میانداب‌دا بلدیه اوروپا اصولیله بویوک بیر حمام دوزه‌ایتمک ایسته‌ییر ، بو فکری بیز و مجلس اونلارا اوره‌مشیک ، خلق نوزی احساس ادیر که بورادا حمام مسئله‌سی مشکلدیر گرک معاصر بیر شکلده بو مسئله‌نی اصلاح و حل ایتمک ، البته بو کیمی ایشلر آسان ایشلر دگلدیر ، بیله بیر حمام تیکمگین تومنه شاید ۸۰-۹۰ مین تومنه باشاگلن بیر ایشدیر . بورادا میاندوآب ایچون بویوک بیر پولدر .

تبریزده بلدیه‌نی تحویل آلاندا اورانین صندوقیندا پول یوخیدی ، لاکن ایندی بیز باجارا بیله جگیک که یاخین زماندا تبریزده سولوله کشلیگی عمله گتیریب و خیابانلار یمزی آسفالت ایدک ، بیز اونلارین وسیله‌لرینی‌ده آلمیشیق ، تبریز بیرنجی ایران شهریدیر که اوندا سولوله کشلیگی اولور ، من دیمک ایسته‌ییرم که حکومتین خلقه یاخینلاشماسینین نتیجه‌سی ومنفعتی بودور . هله آذربایجاندا انجمنلر مسئله‌سی تازه دیر ، لاکن بونا باخمیاراق چوخ آز بیر یئر واردیر که اورادا انجمن تشکیل ویرمگه موفق اولمامیشیق ، چونکه ایندی بیلیرسنیز که قیش‌دیر ، سویوق‌دیر ، گیدیب گلمه وسیله‌لریده یوخدور . هله ایندی‌ده اهردن نماینده‌لر گلنده شاید آت وسیله سیله گلیبدیر ، ایندی انجمن تشکیلاتی قورولوب وطرحی ده وجوده گلیبدیر . اونی بیواش بیواش منظم حالا سالماق لازمدیر . من فکر ایدیرم که اوچ دورت آیدا بونلارین آرتیق ایش گورمک اولماز و البته محترم نماینده‌لرین ودولت ایشچیلرینین فعالیتی وحسن نیتی اوزه‌رینده بو نتیجه‌لر الده ایده‌بیلیر . اوندان سونرا بخشداراتلیق و فرمانداراتلیق

آذربایجان ملی مجلسینه

اول صفحه‌دن بقیه

توسعه‌سی و گندچیلره جات تهیه ایتمک و بورج ویرمک ایچون فلاحت وزارتینن ریز بودجه سینه‌ده (۳۰۰۵۰۰۰) تومندن عبارتدیر (۳) ملیون تومن علاوه اولونور .

۷ - ماده - مستخدملری مریض لیکدن - قولومدن - قوجالیقدان - بیمه ایتمک مقصدی ایله مستخدملر حقوقینین ٪ ۲ و ۳ دن یوزده‌شده‌دردولت طرفیندن آذربایجان بیمه اداره‌سینه تخصیص ویریلیر که اجتماعی بیمه قانونی ملی مجلسین تصویبیندن صونرا عملی اولونسون .

۸ - ماده - آذربایجان خلقینین صحیه وسالملیغی تامین ایتمک ایچون و حفظ الصحه ایشلرینه توسعه ویرمکدن اوتری صحیه وزارتی بودجه سینین ریز صورتنده معین اولونان (۳۰۳۰۰۰۰) تومن علاوه اولونمش (۳) ملیون تومن یوخاریدا ذکر اولونان ایشلر ایچون منظور اولونور .

۹ - ماده - ولایت - محل - بلوک - انجمنلرینن اخراجات و اداری خرجلری ایچون داخلی وزارتینن ریز بودجه سینده منظور اولونان مبلغه (۱) ملیون تومن داها علاوه اولونور .

۱۰ - ماده - موجود اولان شوسه یوللارین چوخی خراب و بعضی ولایات و محاللاردا اصلا شوسه یولی اولمادیغنا گوره و هابیله تلگراف سیملرینین خراب اولماسی و بعضی یرلرده اصلا تلگراف وسیله‌سی اولمادیغینی نظره آلاراق شوسه و دمیر یوللارینن تعمیری و تازه یوللارین احداثی و تلگراف سیملرینن تعمیر ودایرایتمگی ایچون پست و تلگراف و یول وزارتینین ریز بودجه سینده اولونان اعتباره که (۵۰۴۵۰۰۰) تومندن عبارتدیر (۳) ملیون (۷۵۰) مین تومن علاوه منظور اولونور .

۱۱ - ماده وزارتخانه لرین ملزومات ایشلرینه تمرکز ویرمک ایچون مالیه وزارتینده مرکزی مباشرت اداره‌سی تشکیل و او اداره وزارتخانه لرین ملزومات احتیاجلا رینی اوز بودجه‌لرینده منظور اولان اعتبار حدودینده تهیه ایده‌جکدیر .

۱۲ - ماده - مالیه وزارتی مجازدیر (۱۳۳۲۰) تومن دولت تیاتر و آرکستر لارینین و هیئت عاملہ‌سینین حقوق تفاوتلارینی بودجه ده منظور اولان رقم اوزره قانون حدودیندا پرداخت ایتسین .

۱۳ - ماده - مهم وکلی دولتی معاملات مالیه وزارتینن جلب نظری وباش وزیرین موافقت وتصویبی ایله انجام تاپابیلیدیر .

۱۴ - ماده - قند وشکر وقماش و دخانیات تجارتی کلا دولت انحصاریندە اولمالیدیر .

۱۵ - ماده - سفر خرجی وفوق العاده‌لر ایچون مالیه وزارتی لازمی آئین‌نامه تنظیم و وزیرلر هیئتینین تصویبی ایله موقع اجرایه قویاجاقدیر .

۱۶ - ماده - قاچاقین کشفی ایچون مالیه وزارتی لازم اولان آئین‌نامه‌لر تنظیم ایدیب و وزیرلر هیئتینین تصویبیندن صونرا موقع اجرایه قویاجاقدیر .

۱۷ - ماده - بو بودجه که بو لایحه‌یه ضمیمه‌دیر و اونا نسبت‌اشلی که تعیین اولوب پرداختلار اونین اوزیله مجازدیر .

۱۸ ماده - آذربایجاندا محکمه ایشلرینی آسان ایدیب دموکراسی اصولینه یاقین ایتمکدن وتری موجود اولان ۴ طبقه‌لی محکمه‌لری اصلاح ایدوب دیوان عالی تمیز بوقانونین تصویبی تاریخیندن منحل ومحکمه لر تشکیلات قانونی تیزلیکجه ملی مجلسه تقدیم اولاجاقدیر .

۱۹ ماده - مالیه وزارتی مجازدیر دولتی ابنیه‌لر و مستقلاتینده لازم اولان تعمیرات و ساختمانلار ایچون باش وزیرین تصویبی ایله دولت ذخیره‌سی منبعیندن اکی میلیون تومنه قدر مصرف ایتسین .

۲۰ ماده - ضروری و فوری خرجلر که بو ایلده دولت طرفیندن علی الحساب عوایدلردن یلوب وایلین بودجه‌سی باغلاندان منظور و قابل پرداخت‌دیر .

مالیه وزیری - الهامی

باش وزیر - پیشه‌وری

مسئله‌سیدیر ، البته اونو بو تزلیکلده منتظم بیر شکله سالماق اولمازدی ، دولت مامورلارینین ایچرسنده هنوز آشنا اولمیانلار بیز آز دگلدیر . من مکرر منصفه همکارلیق ایدەن وزیرلره دمیشم که بیز دوانتخابا قوروبوروق بلکه ادارەلریمز قانونی اجرا ایتمک ایچوندیر . فرماندارلار نه دا گرک قانونون طری ایجری‌سی اولسونلار اما بوجور آداملار که لایقنجه بونی باشا دوشسونلار چوخ آزدیر چونکه کهنه‌لر باشا دوشمورلر ، تازالاردا اداره ایشلرینه آشنا دگیللر . اونا گوره ده اداره لرده بعضی یرده کهنه آداملار و بعضی یرلرده‌ده تازا آداملار لایقنجه مقصودلریمزی اجراء ایده بیلمیرلر . بیزیم امیدمز بودر که گلن دوره‌ده بخشدار و دهدار و کدخدالاری اوزاید آلیمز اوزمزیله تربیت ایدیب و ایش باشنا قویاجاق . بعضی یرلرده دولت ایشچیلری تربیت ایتمک ایچون مدرسه‌لر آچیلیر ، لکن ایندی بو ایشدن اوتری بیزده مشکلات چوخدیر . بونا گوره‌دیر که ایندی بیز ایناندیغمیز آدامی ایش باشینا قویوروق . چوخ یرلرده گورورسن که او ایشچیلر بیر یارا ایشلرده وزیره مراجعه ایتمک یرینه فرقه‌یه مراجعه ایدیر یا اینکه فرقه‌یه مراجعه ایتمک یرینه ، حکومته مراجعه ایدیر . قورتارمادی

دنیا خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

لکن امنیت شوراسی سوویت حکومتی ایله راضیلاشمادی و ایران مسئله‌سینی گونده‌لیک مسئله‌لر سیراسیندا ساخلادی .

حالبوکه ، آپریلین ٤ نده درج ایدیلمیش بیرگه سوویت - ایران رسمی معلوماتندان معلوم اولدیغی کیمی سوویت - ایران دانیشیقلاری دوام ایتمیش و راضیلیق الده ایدیلمیشدیر . شونلیکله سوویت حکومتینین مارتین ۲۶ سیندا ویردیگی بیاناتینین دوزگونلیگی و ایران مسئله‌سینی امنیت شوراسینا گتیرمگین اساسسیزلیغی تمامیله تصدیق اولوندی .

سوویت حکومتی هابئله آپریلین ۴ نده امنیت شوراسینین قبول ایتدیگی قرارین اوستوندن گوتوروب گئچه بیلمز .

سوویت و ایران حکومتلری آراسیندا الده ایدیلمیش راضیلیق ایله سوویت قوشونلارینین چیخماسی مسئله‌سینین حل ایدیلدیگینی سوویت حکومتینین آپریلین ۳ نده خبر ویرمه‌سینه باخمایاراق امنیت شوراسی ایران مسئله‌سی مذاکره‌سینین ماین ٦ سیندا دوام ایتدیریلمه‌سینی قراره آلمیشدیر .

امنیت شوراسینین بوجور قراری او زمان اساسلی اولا بیلاردی که ، بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی نظامنامه‌سینین ۳۴ نجی ماده‌سینده نظرده دوتولدیغی کیمی ایرانداکی وضعیت بین الخلق صلح و امنیتی تهدید ایده بیله‌ایدی .

نظامنامه‌یه مطابق اولاراق امنیت شوراسی بین الخلق صلح و امنیتین موجودیتینی تهدید ایده بیله‌جک هرهانسی بیر مباحثه یا خود هرهانسی بیر وضعیتی تحقیق ایتمگه وکیل ایدیلمیشدیر .

حالبوکه ، اونلیقجا آیدیندر که ایراندا حقیقتده بئله بیر وضعیت اولمامیش و یوخدور .

بونا گوره ماین ٦ سیندا ایران مسئله‌سینی مذاکره ایتمک ایچون امنیت شوراسینین اساسی یوخ ایدی . بئله‌لیکله امنیت شوراسینین یوخاریدا گوستریلمیش ۴ - آپریل تاریخلی قراری بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی نظامنامه‌سینه ضد اولوب دوزگون و قانونی دگلدیر .

بوتون بو گوستریلنلرین اساسیندا سوویت حکومتی ، ایران مسئله‌سینین امنیت شوراسینین گونده‌لیک مسئله‌لری سیراسیندان چیخاریلماسینی تاکید ایدیر .

اعلان

بیردانه ۲۱ آذر مدالی ایتیرمیشم هر کس تاپسا آذربایجان روزنامه سینه ویرسین ۵۰ قران انعام آلیسن

ش ۲۷ یحیی شهسوار